

DEĞERLENDİRMELER

OĞUZ OYAN

İntikam mahkemeleri

Başlık yanıltmasın. Silivri Mahkemeleri (Ergenekon, Balyoz) sadece intikam mahkemeleri değildir. Kuşkusuz bu yönü güçlüdür, geçmişle, "eski" rejimle hesaplaşmanın mahkemeleleridir. Hesaplaşma, elbette, Cumhuriyeti eski biçimiyle halen savunmakta ısrarlı olanlara gözdağı vermeyi, onları sindirmeyi de içerir.

Ama bir intikam/ hesaplaşma aracı olmaktan ibaret de değildir. Bunun devamında, 2000'lerde emperyalizmle kurulan yeni işbirliği biçimine karşı duranları baskılamak, korkutma aracıdır. Cumhuriyetin 1950'lerden itibaren yıpratılan bağımsızlıkçı ideolojisinin artık tamamen tarihe gömülmesi ve "yeni Osmanlılık", yani emperyalizm taşeronluğuyla yer değiştirmesinin toplumca sindirilmesinin sağlanmasıdır. Onun için TSK öncelikle hedef alınmıştır.

Bu mahkemeler, yeni rejim inşasının da geçiş düzeneklerinden biridir. Yeni rejimin olmazsa olmaz karşı-devrim mahkemeleridir. AKP rejimi için "dikensiz gül bahçesi" yaratmanın temizlik makineleridir. Buradan bakıldığında da bir bütünün parçasıdır. Bütünün görülmek için Ergenekon, Balyoz, KCK davalarının, Öcalan müzakerelerinin, AKP

Anayasası'nın yapım sürecinin ve içeriğinin, Suriye ve Irak politikalarının topluca bir yumak oluşturdunun farkında olabilmek gerekiyor. Yoksa her defasında şaşkınlığa düşersiniz, hukuk dışılıkların telin etmekte sınırlı kalırsınız, aldatıldığınızı fark etmekte gecikirsiniz.

Daha önce burada Ergenekon ve KCK davalarının "zıtların birliği" olduğunu yazmıştım. İki yıl önce Diyarbakır'da KCK davasını izledikten sonra da bunu söylemişim. Bu davaların hukuksuzluk ve adaletsizlik ortak temelinde AKP'nin kendi politikalarını dayatmasının birer baskı aracı olarak kullanıldıkları gerçeğini bile kabul etmeye yanaşmayanlar oldu. Böyle bir özdeşlik kurulmasına tepki, daha çok BDP'ye yakın kanatlardan geldi. Onlar Ergenekon sürecini, TSK'yla hesaplaşılması ve zayıflatılması bakımından, direnen bağımsızlıkçı-kemalist güçlerin ezilmesi bakımından kendi gelecek projeleriyle uyumlu gördüler ve KCK davasıyla bir özdeşlik kurulmasını asla kabul etmek istemediler. AKP daha fazlasını isteyemezdi.

Aslında, Ergenekon ile KCK davaları arasında

sındaki benzerlikler yanında kuşkusuz temel nitelik farklılıkları var; hatta iktidar tarafından kullanılma biçimleri dahi farklı. Ergenekon davalarına kestirmeden "karşı-devrim mahkemeleri" denilebilirse de, KCK davası için aklı ilk gelen "pazarlık için baskı mahkemeleri" olduğudur. Nitekim, Öcalan ile yapılan pazarlıklar bunu daha iyi gösterdi. PKK'nın elindeki sekiz rehinenin serbest bırakılması da "tutsakların karşılıklı serbest bırakılması" çerçevesine sokuldu.

Ergenekon'un iddia makamının tarafları konusunda da yanlışya düşülmemelidir. Tüm sorumluluğu emniyet ve yargıdaki "cemaatçi yapılanmalara" yükleyen, dolayısıyla Erdoğan AKP'sine belirli bir masumiyet atfeden yorumlardan uzak durulmalı. Bunun tersi de geçerli ama siyasal sorumluluğun iktidarda olduğunu unutmadan. Erdoğan-cemaat çekilmesi, bir karışıklıktan ziyade iktidar alanlarının paylaşma mücadelesidir. Ortak dava olan yeni rejim konusunda işbirliği esastır. Ama bunun bir adım ötesine de gidilmeli. Erdoğan ve cemaat işbirliği, hegemon gücün katılımı olmadan bu kadar keskin bir kılıca dönüşmezdi.

Ergenekon davası, emperyalizmin planları analize dahil edilmeden anlaşılabilir. Esasen bu nedenle Suriye, Irak, İmralı, Anayasa ve Ergenekon-KCK, hatta AKP-cemaat projeleri bir bütündür.

Ergenekon davasının suçlanan tarafı ise, esas itibarıyla TSK mensupları, IP ve Aydınlik gazetesi yöneticileri ve yazarlarıdır. Türkiye'de devrimci hareketin yarım yüzyıldır ön safında yer almış Doğu Perinçek ve Yalçın Küçük gibi sosyalistler yanında, sol, ilerici veya iktidara teslim olmamış her görüşten gazeteci ve akademisyen de davanın hedef tahtasındadır.

Ölüm cezası yürürlükte olsaydı karşılığı idam olacak olan "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" istenen 65 kişi için belki "ölümü gösterip sıtmaya razı etmek" yöntemi uygulanacak, hatta ilerde bir siyasi af kapsamına alınarak iktidarın "şefkati" gösterilirken Ergenekon'dan yatanları iktidarın açılımlarından medet umar noktaya getirme hesapları yapılacaktır.

Ama evdeki hesapların toplumsal gerçeklerin dünyasında kırılacağı bir süreçten geçtiğimiz de unutulmamalı.